

ILOA TOIVOA JA LUOTTAMUSTA

Vuosikertomus 2021

Suomen Punainen Risti
Lapin piiri

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAMME PERUSTANA YHTEISET ARVOT	3
2. YLEISKOKOUSKAUDEN TAVOITTEET	4
3. TOIMINTA TOIMIALOITTAIN VUONNA 2018	5
3.1 Valmiustoiminta	5
3.2 Terveyspalvelutoiminta	7
3.3 Sosiaalinen hyvinvointi	8
3.3.1 Monikulttuurisuustoiminta	10
3.5 Vastaanottokeskukset	11
4. HANKKEET	11
5. LAPIN PIIRIN LUOTTAMUSELIMET, HALLINTO JA HUOMIONOSOITUKSET	17
5.5 LAPIN PIIRI TYÖNANTAJANA	19
5.6 LAPIN PIIRIN TILINPÄÄTÖS 2018	20
5.7 ARVIO PIIRIN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYKSESTÄ	20

HALLITUKSEN KERTOMUS

Vuosi 2021 jatkui edelleen haasteellisena korona pandemian jatkuessa ja rajoittaen toimintoja. Etäyhteyksin toteutettuja tapahtumia sekä koulutuksia kehitettiin ja niiden toteuttamisesta tuli arkipäivää.

Syksyllä 2021 tilanne hieman helpottui ja eri ryhmien tapaamisia pyrittiin toteuttamaan lähitapaamisina. Samoin osastojen toimintaryhmät aloittivat jälleen kokoontumisia. Koronatilanne tartuntoineen vaikutti kaikkeen tekemiseen koko vuoden ajan.

Yhtenä haasteena on ollut myös pitkään pysähdyksissä olleiden toimintojen uudelleen aloittaminen ja eri toimintaryhmien jäsenten mukaan saaminen. Piirin järjestöseminaari toteutettiin kuitenkin kasvokkain ja se kokosi pitkästä ajasta yhteen kaikkien osastojen vapaaehtoisia Yllästunturille.

Osastojen valmius toimia oli kuitenkin hyvä koronasta huolimatta mm. kotimaan apua annettiin 20 kertaa ja Nälkäpäivä keräys toteutettiin kaikissa osastoissa.

Rovaniemen kaupungin pyyntöön olla tukena koronarokotuksissa pystyttiin myöskin vastaamaan. Piiri palkkasi rokotustalolle 1,5 työntekijää ja heidän tuekseen koulutettiin vapaaehtoisia vastaamaan rokotukseen tulevien vastaanottamisesta sekä heidän vointinsa tarkkailusta rokotuksen jälkeen. Vapaaehtoisia oli mukana 34. Toiminta sai paljon kiitosta niin kaupunkilaisilta kuin viranomaisiltakin.

Punaisen Ristin Lapin piirin hallitus kiittää kaikkia vapaaehtoisia, jäseniä, lahjoittajia ja työntekijöitä Punaisen Ristin hyväksi tehdystä työstä vuonna 2021.

Rovaniemellä 05.04. 2022

Suomen Punaisen Ristin Lapin piirin hallitus

Riitta Nahkiaisoja
puheenjohtaja

Ville Autti
varapuheenjohtaja

1. TOIMINTAMME PERUSTANA YHTEISET ARVOT

Punaisen Ristin perustehtävä on avun tarpeessa olevien ihmisten auttaminen. Yhteinen perustehtävä sekä yhteiset periaatteet ja arvot turvaavat Punaisen Ristin mahdollisuuden maailmanlaajuiseen puolueettomaan ja riippumattomaan avustustoimintaan olipa sitten kysymyksessä Punaisen Ristin toiminta täällä Lapissa, muualla Suomessa tai maailmanlaajuisesti eri katastrofeissa ja konflikteissa.

Punainen Risti toimii aina inhimillisyyden lähtökohdasta, lähellä ihmistä. Koko Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liike on sitoutunut seitsemään yhteiseen periaatteeseen, jotka ovat *Inhimillisuus, Puolueettomuus, Tasapuolisuus, Riippumattomuus, Vapaaehtoisuus, Ykseys ja Yleismaailmallisuus*.

Suomen Punaisen Ristin yleiskokouksen vahvistamien toiminnallisten arvojen mukaan lupaamme olla toiminnassamme *avoimia, palvelualttiita, aikaansaavia ja yhteistyökykyisiä*. *Avoimena järjestönä* toimimme yhteisöllisesti, lähellä ihmistä ja tarjoamme toiminnan mahdollisuuksia kaikille järjestömme periaatteisiin sitoutuville. Järjestön suunnittelu-, raportointi- ja päätöksentekojärjestelmä on läpinäkyvä ja kerromme avoimesti, mihin ja millä tavoin käytämme avustus- ramme. *Palvelualttiina järjestönä* asetamme avun ja palvelujen tarvitsijat toiminnassamme etusijalle. Punaisen Ristin toimijat, lahjoittajat ja jäsenet saavat tarvitsemaansa tukea, tietoa, valmennusta ja palautetta. *Aikaansaavana järjestönä* reagoimme tarpeisiin ja käytämme voimavaramme oikein keskittyen yhteisten tavoitteiden toteuttamiseen. *Lisäksi yhteistyökykyisenä järjestönä* toimimme aktiivisesti ja etsimme kumppaneita, joiden kanssa avun tarvitsijoiden tarpeisiin vastataan.

2. YLEISKOKOUSKAUDEN TAVOITTEET

Toimivien osastojen verkosto on toimintamme ja auttamisvalmiutemme perusta. Lapin piirissä oli vuodenvaihteessa 20 toimivaa osastoa. Kemin ja Keminmaan osasto yhdistyivät uudeksi osastoksi, Meri-Lapin osastoksi, josta tuli piirin toiseksi suurin osasto jäsenmäärältään.

Osastot ovat erilaisia voimavaroiltaan ja toiminnaltaan. Tavoitteena on, että jokainen Lapin piirissä toimiva osasto voimavaroistaan huolimatta täyttäisi vähintään auttamaan valmiin osaston tunnusmerkit. Auttamaan valmis osasto toimii kaikessa Punaisen Ristin periaatteiden, tehtävän ja arvojen mukaisesti. Auttamaan valmis osasto hoitaa sääntömääräiset ja lakisääteiset asiansa, vastaa äkillisiin avuntarpeisiin valmiussuunnitelmansa ja voimavarojensa puitteissa, osallistuu Nälkpäivään sekä hankkii uusia jäseniä ja vapaaehtoisia pitäen heistä hyvää huolta. Osasto huolehtii kaikkien yhdenvertaisista mahdollisuuksista osallistua Punaisen Ristin toimintaan.

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät auttamistyön uudistumista. Vastaamme haasteisiin seuraamalla ja ennakoimalla muutosta. Uhkien ja riskien ymmärtäminen ja muutoksen johtaminen on tulevana vuosina entistä tärkeämpää. Muuttuvassa ympäristössä on tärkeää tuntea omat voimavarat ja vahvuudet. Erityisesti nuorilla on keskeinen asema järjestöme toiminnassa ja auttamisessa.

Piirin toiminnassa keskityttiin Vaasan yleiskokouksen hyväksymiin tavoitteisiin.

Tämän toimintalinjauksen kolme päätavoitetta ovat:

1. Apu löytyy läheltä
2. Hyvinvoivassa yhteisössä kaikki ovat mukana
3. Luottamusta ja vastuullisuutta rakentava yhteiskunta

Näiden lisäksi Lapin piirissä tavoitteina on ollut:

1. Keskittyä uusien toimijoiden rekrytointiin sekä vapaaehtoisten koulutukseen, ohjaukseen ja vahvaan tukemiseen.
2. Vahvistaa laaja-alaista yhteistyötä ja verkostoissa toimimista
3. Tukea monimuotoisen toiminnan kehittämistä.
4. Tehostaa viestintää kaikilla toiminnan tasoilla ja vaikuttamistoiminnassamme. Sekä kehittää osastojen viestintää, erityisesti sosiaalisessa mediassa

Punaisella Ristillä on velvoittava tehtävä puhua apua tarvitsevien puolesta ja puolustaa heidän oikeuttaan saada apua. Tämä Punaisen Ristin vaikuttamistyö pohjautuu ennen muuta oman toiminnan kautta nouseviin havaintoihin ja arjen auttamistyöhön. "Olemme onnistuneet, kun esiinnyimme rohkeasti arvojemme ja periaatteidemme puolesta, hankimme aktiivisesti uusia jäseniä ja tavoitamme toimintamme kautta enemmän koululaisia ja opiskelijoita." Erilaiset kampanjat, jotka toteutetaan samanaikaisesti eri puolilla Suomea, ovat arjen toiminnan ohella tärkeä näkymisen ja samalla vaikuttamisen paikka. Lapin piirin osastot ja piiritoimisto osallistuivat vuoden aikana useisiin valtakunnallisiin kampanjoihin. Ystävänpäivä, Rasisminvastainen päivä, Punaisen Ristin viikko, Nälkpäivä ja Hyvä Joulumieli -keräys näkyivät eri puolilla Lappia vapaaehtoisten ja piirin yhteisesti toteuttamina tapahtumina.

3. TOIMINTA TOIMIALOITTAIN VUONNA 2021

3.1. Valmiustoiminta

Valmiustoiminnasta ja kotimaan avusta järjestettiin osastoille koulutusilta Teamsin kautta. Osallistujia 18. Valmiussuunnitelman on päivittänyt 13 osastoa (2020–2021), 5 osastoa (2017–2019) ja kahdelta osastolta valmiussuunnitelma puuttuu. Valmiussuunnitelmiin merkattu 293 hälytettävää vapaaehtoista

Ohto-hälytysjärjestelmään kirjautunut 162.

3.1.1. Kotimaan apu

Kotimaan apua välitettiin katastrofirahastosta 20 kertaa, yhteensä 14376.12 €

3.1.2 Vapaaehtoinen pelastuspalvelu

Vapepan paikallistoimikuntienverkosto kattaa koko Lapin maakunnan alueen. Itä-Lapin alueelta puuttuu paikallistoimikunta, toimijoita ja hälytysryhmiä alueella on. Vuoden lopussa toiminnassa oli 5 paikallistoimikuntaa (Utsjoki, Inari, Posio, Simo, Kittilä) ja 5 aluetoimikuntaa (Itä-Lappi, Meri-Lappi, Ylitornio-Pello, Tunturilappi ja Rovaseutu).

Hälytysryhmien ja niissä toimivien vapaaehtoisten määrät jatkoivat kasvuaan 2021.

Hälytettävät alueittain:

Pohjois-Lappi	15 ryhmää	330 henkilöä
Itä-Lappi	21 ryhmää	633 henkilöä
Merilappi	45 ryhmää	589 henkilöä
Tunturilappi	20 ryhmää	374 henkilöä
Rovaseutu	18 ryhmää	415 henkilöä

Hälytettävien määrä 2341 henkilöä, luvuisista puuttuu isot paliskunnat, joilla merkattu vain hälyttäjät.

Vuoden 2021 toimintaa varjosti edelleen Korona, jonka vuoksi harjoituksia ja kou-

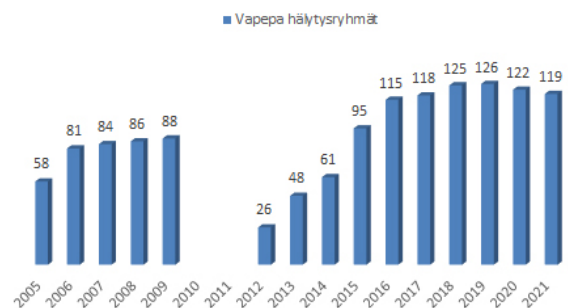
lutuksia jouduttiin perumaan. Osa koulutuksista siirrettiin verkkoon. Kemijärvellä järjestettiin kesällä Vapepan esittelytilaisuus. Uusia vapaaehtoisia saatiin kuitenkin mukaan toimintaan, mihin olennaisesti vaikutti median positiivinen uutisointi Vapepasta ja Vapepan tuesta viranomaisille.

	Määrä	osallistujat
Vapepan esittelyt	1	n.150
Etsintäkoulutus (perus)	4	110
Etsintäkoulutus (jatko)	12	284
Etsintäharjoitukset	5	81
Poliisin johtama etsintäharjoitus	2	199
Kokoukset	22	321
Valmiuskoulutukset	4	90
Pelastuspalveluseminaari	1	147

Hälytystoiminta	Määrä	Osallistujat	Tunnit
Valmiushälytykset	3		
Kovat hälytykset (etsintä)	23	229	781
Evak-perustaminen valmiushälytys	1		
Osallistujia yhteensä		1611	
Tapahtumia	88		

Yhteistyö poliisin ja Lapin pelastuslaitoksen kanssa oli vuoden aikana kiinteää ja Vapepaa hälytettiin useille tehtäville. Lapin alueella toimiva Vapepa sai runsaasti tilaa niin paikallisessa, alueellisessa kuin valtakunnallisessa mediassa (lehdistö, radio ja televisio).

Vapepa hälytysryhmät 2005-2021

Vapepa hälytystehtävät

3.1.3 Keräystoiminta osana valmiutta

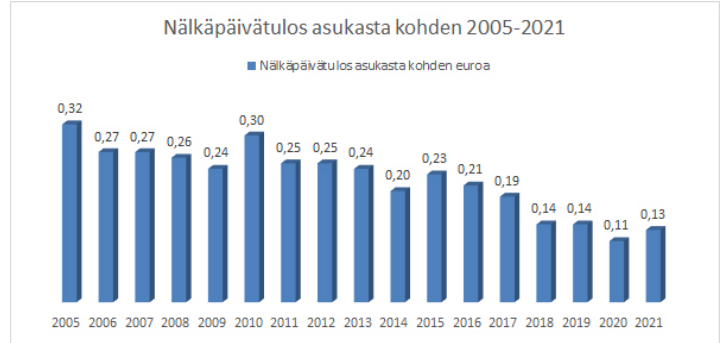
Keräystoiminta on tärkeä osa Suomen Punaisen Ristin valmiutta. Katastrofirahastoon kerätyt varat mahdollistavat nopean avun niin kotimaan onnettomuuksissa kuin maailmalla sattuneissa katastrofeissa ja konflikteissa. Kiireellistä kotimaanapua annettiin muun muassa tulipalo tilanteissa välttämättömien perustarpeiden kuten ruuan, vaatteiden, vuodevaatteiden ja hygieniatarvikkeiden hankintaan.

Lapin piirissä huomioitavaa on, että noin puolet Nälkäpäivänä Lapin alueella kerätyistä varoista palautuu alueelle takaisin kotimaan apuna. Vuonna 2020 kotimaan apua annettiin yhteensä 20 kertaa, avustussumma oli 14300 €. Lisäksi katastrofirahaston varoja ohjattiin moniin kansainvälisiin avustuskohteisiin.

Kaikilla Lapin piirin osastoilla on valmius keräyksen nopeaan käynnistämiseen. Joka-syysyinen Nälkäpäiväkeräys on järjestön tärkein vuosittainen keräystapahtuma.

Kaikki Lapin piirin osastot toteuttivat keräyksen jollakin tapaa. Osa jakoi kauppoihin pelkät kylmät lippaat, osa aktivoitu nettikeräyksellä ja osa normaalisiti lipaskeräyksenä. Nälkäpäiväkeräys järjestettiin 24.-26.9.2021. Keräykseen osallistui myös Rovaniemen vastaanottokeskusten asiakkaat ja työntekijät, monia yhteistyökumppaneita kuten kouluja ja LähiTapiola-vakuutusyhtiö sekä S-ryhmän Arinan ja Kollismaan osuuskaupat vastaanottivat keräystuottoja. Vuoden 2021 Nälkäpäiväkeräyksen tulos Lapissa oli 23 188 euroa eli 13 senttiä jokaista lappilaista kohden. Tulos parani hieman vuoden 2020 tuloksesta koronasta huolimatta.

Lapin kunnista parhaan keräystuloksen keräsi vuonna 2020 Utsjoki, jossa kerättiin 84 senttiä jokaista utsjokelaista kohden. Nälkäpäivä-keräykseen osallistui Lapissa koronan vuoksi edelleen vähemmän lipaskerääjiä kuin normaaleina vuosina.

Kuva Anneli Hermanoff

Rovaniemen osasto järjesti Nälkäpäivä golf turnauksen, minkä tuotto lahjoitettiin keräykseen.

Kuva Sirkka Kellokumpu

Sallan kerääjiä S-Marketin edessä

3.2. Terveyspalvelutoiminta

3.2.1 Ensiapuryhmät osana osastojen auttamisvalmiutta

Ensiapuryhmiä Lapin alueella toimi 11 osastossa. Ensiapuryhmäläisiä toiminnassa oli mukana 270 henkilöä.

Korona varjosti vielä vuoden 2021 toimintaamme ja niin ensiapuryhmätoiminnassakin kuin ensiapupäivystyksissäkin noudatettiin korona aikaisia suosituksia. Vuoden 2021 aikana pidettiin 5 ensiapuryhmänjohtajien Teams- tapaamista. Lapin alueen ensiapuryhmänjohtajien tapaaminen jouduttiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi perumaan.

EA1 kurssuja pidettiin kaksi kertaa hybridimallilla. Ensimmäinen EA1-kurssi pidettiin etätoteutuksena (verkkokoulutusosuus + lähikoulutuspäivä etänä Teamsin välityksellä). Osallistujia yhteensä 14 henkilöä. Toinen EA1 kurssi pidettiin Enontekiöllä hybridimallilla (verkkokoulutusosuus + lähikoulutus) Osallistujia yhteensä 7 henkilöä.

Ensiapupäivystäjän peruskurssi toteutettiin hybridimallilla. Ensimmäinen lähipäivä pidettiin Teamsin välityksellä ja toiset lähipäivät pidettiin lähipäivinä Rovaniemellä. Osallistujia yhteensä 17 henkilöä, Sodankylän, - Inarin, - Kittilän, - Tervolan, - Merilapin, - Napapiirin- ja Rovaniemen osastoista.

Vuoden 2021 aikana Suomen Punaisessa Ristissä kehitettiin valtakunnallisia kehittämistyöryhmiä kehittämään ensiaputoimintaamme. Lapin piiristä oli terveydenhuollon suunnittelija ja kaksi aktiivista ensiapuryhmän vapaaehtoista kahdessa eri kehittämistyöryhmässä mukana, ensiaputoiminnan laatuohjeiden päivitys-, sekä ensiapupäivystäjän peruskurssin päivitystyöryhmissä.

Suomen Punaisen Ristin osastojen toimintaryhmien ja valmiuden vahvistamiseksi toteutettiin vuoden 2020 aikana pilottihanke. Hankkeen päämääränä oli vahvistaa Suomen Punaisen Ristin toimintalinjauksen asettamia tavoitteita vapaaehtoistoiminnan tukemiseksi ja paikallisen valmiuden parantamiseksi. Pilottihankkeeseen hakeminen oli mahdollista kaikille Suomen Punaisen Ristin osastoille. Hanke rahoitettiin Suomen Punaisen Ristin yhteistoimintarahastosta. Lapin piirin tukiosuus kokonaisuudessaan oli 36 000 €. Tukiosuus oli jaettu seuraavasti: materiaalituki 18 300 €, koulutustuki 14 068 € ja alueelliset viestintäkoulutukset 3 419 €. Vuoden 2021 ajalle tukea jäi käytettäväksi

koulutustuki kokonaisuudessaan sekä alueelliset viestintäkoulutukset. Lapin piirin alueelta osallistui kaksi aktiivista ensiapuryhmäläistä valtakunnalliseen ryhmänjohtajakoulutukseen, koulutustukihakemusten mukaisesti. Koulutuksen jälkeen koulutetut vapaaehtoiset toimivat osaston ensiapuryhmissä ryhmänjohtajina. Koulutuksen kulut katettiin koulutustukiosuudesta. Loput tuesta siirretään vuodelle 2022 käytettäväksi.

Lapin alueen ensiapuryhmän Teams-koulutuksia järjestettiin yhteensä 3 kertaa. Aiheina olivat Kylmältä suojaaminen, osallistujia 12 henkilöä, Ensihoito Lapin alueella, osallistujia 11 henkilöä sekä Helikopteritoiminta Lapin alueella, osallistujia 11 henkilöä.

Nuorten ensiapuaiheinen leiri peruuntui vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisytyötä toteutettiin 3 osastossa. Tällä tavoitettiin 345 eri ikäistä henkilöä. Vapaaehtoisia toimintaa toteuttamassa on ollut 6 henkilöä. Tapaturmien ehkäisyä käsitelty myös ensiapuryhmässä ja ystävätoiminnassa.

3.2.2 Koronarokotuksissa avustaminen

Koronarokotusavustustoiminta aloitettiin helmikuussa 2021. Koronarokotusavustustoiminnasta tehtiin yhteistyösopimus Rovaniemen kaupungin kanssa ja avustustoiminta jatkui yhdeksän kuukautta. Avustustoiminnassa oli työsuhteeseen palkattuna 1,5 terveydenhuollon ammattilaisen työpanos sekä vapaaehtoisia rekrytoitiin ja koulutettiin rokotukseen tulevien henkilöiden ohjaukseen. Koronarokotus vapaaehtoisten perehdytyksiä pidettiin noin kymmenen ja niihin osallistui yhteensä 36 vapaaehtoista. Koronarokotusvapaaehtoistoimintaan osallistui yhteensä 34 vapaaehtoista. Vapaaehtoisvuoroja tehtiin yhteensä 557kpl ja yksi vuoro kesti keskimäärin 2,5 tuntia. Henkilötuntimääriä tehtiin yhteensä 1127. 5 h. Kesäaikana ohjaustoimintaan osallistui myös Rovaniemen osaston ensiapuryhmäläisiä. Rovaniemen kaupunki lähestyi avustustoiminnan jatkamisen suhteen uudelleen joulun alla ja välipäivinä vapaaehtoisiamme oli jälleen auttamassa koronarokotusten sujuvuutta.

3.2.3 Terveyspisteiden toiminta

Terveyspistetoiminta oli pääosin tauolla. Terveyspistetoimintaa on ollut aikaisempina vuosina viidessä eri osastossa. Vuonna 2021 käynnissä olevaa toimintaa oli kahdessa osastossa.

Lapin alueen terveystieteiden vapaaehtoisten yhteinen tapaaminen jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Rovaniemen terveystieteen vapaaehtoiset kokoontuivat vuoden 2021 aikana kolme kertaa.

3.2.4 Kouluvierailujen teemana ensiapu

Koulu- ja oppilaitosvierailujen osalta vuosi on ollut hiljainen. Koronapandemian vuoksi on ollut hyväkin välttää ylimääräisiä kontakteja. Koulu- ja oppilaitosyhteistyötä ollut 7 osastossa. Mukana toiminnassa on ollut 9 vapaaehtoista. Toiminta tavoittanut 650 eri ikäistä oppilasta 11 eri koulussa. Vierailujen aiheina ollut ensiapu, Nälkäpäivä ja Punaisen Ristin esittely. Etävierailuja järjestetty 2 kpl. 11 eri koulun kanssa tehty Nälkäpäivä-yhteistyötä.

3.2.5 Seksuaaliterveyteen liittyvä valistus

Seksuaaliterveytyötä ei toteutettu yhdessäkään osastossa.

3.2.6 Päihdetyö

Päihdetyötä toteutettiin Rovaniemen osastossa. Kaksi vapaaehtoista jalkautui uimarannalle koulujen päättäjäiviikonloppuna. Nuoria kohdattiin n. 30 henkilöä ja heidän kanssaan keskusteltiin päihteistä sekä heille jaettiin nettilinkkiä päihdekyselyyn.

Nalle sairaala Lähteentien tapahtumassa.
Kuva Päivi Niinen

3.3. Sosiaalinen hyvinvointi

Sosiaalisen hyvinvoinnin tukemiseen liittyvien vapaaehtoistehtävien perustan muodostaa monimuotoinen ystävätoiminta. Ystävätoiminnan päätavoitteena on yksinäisyyden lievittäminen vapaaehtoistoiminnan avulla. Monimuotoista ystävätoimintaa on kahdenvälinen ystävä- ja tukihenkilötoiminta kasvokkain tai verkossa, monikulttuurinen ystävätoiminta, kertaluonteinen saattajatoiminta, palvelutaloissa tehtävä vapaaehtoistyö, ryhmätoiminta ja varaisovanhempitoiminta. Toimintaan sisältyy ystävätoiminnan organisointitehtävät mukaan lukien ystävien vertaisryhmät sekä erilaisten ystävätoimintaan liittyvien tapahtumien kuten Ystävänpäivätapahtumien järjestäminen. Ystävävälittäjät ja ryhmien vetäjät ovat merkittävässä roolissa ystävätoiminnan organisoinnissa. Sosiaalisen hyvinvoinnin tukemiseen sisältyy vuosittainen Hyvä joulumieli-keräys lapsiperheiden auttamiseksi sekä ruoka-aputoiminta, josta on oma toimintakertomuksensa. Ystävätoiminnan kehittämishankkeesta, Ystävätoiminnan kehittämishankkeesta, Kohdataan kylillä ja keskuksissa v 2020–2021, jonka kohderyhmänä ovat ikääntyneet, on oma toimintakertomus samoin Nuorten kaveritaitoja- hankkeesta, jonka kohderyhmänä ovat yksinäisyyttä kokevat nuoret.

Sosiaalisten hyvinvoinnin toimintaa oli 16 osastossa ja vapaaehtoisia oli 217. Ystävätoiminnan vapaaehtoisia oli 147 henkilöä 14 osastossa. Osa heistä toimii useassa eri tehtävässä. Vastuuvapaaehtoisina toimii 52 henkilöä. Kohdataan kylillä ja keskuksissa – hankkeen sekä ruoka-aputoiminnan vapaaehtoistehtävissä, jotka eivät sisälly ystävätoiminnan vapaaehtoisten määrään, oli 58 Valtakunnallisessa verkkoystävätoiminnassa oli mukana Lapin piirin alueelta 10 vapaaehtoista ja heillä oli 17 ystävääsiakasta.

Asiakkaiden ja kohtaamisten määrää, lukuun ottamatta ruoka-aputoimintaa (kts ruoka-apu toke), jota rajoituksista huolimatta voitiin helpoimmin toteuttaa, vähensi korona vahvasti. Kahdenväliset tapaamiset jäivät lähes kokonaan kohderyhmän, sekä osittain myös vapaaehtoisten haavoittuvan aseman vuoksi. Vapaaehtoiset pitivät yhteyttä ystävääsiakkaisiin pääosin puhelimitse. Rovaniemellä koronarokotuksissa esiin nousseeseen keskustelutarpeeseen vastattiin avaamalla 6 vapaaehtoisten ylläpitämä puhelin. Se oli avoinna toukokuusta syyskuuhun mutta tarve osoittautui vähäiseksi.

Kertaluonteista saattajatoimintaa, jonka kohderyhmänä olivat kotona asuvat ikäänntyneet sekä maakunnista keskussairaalaikäynneillä saattaminen, ei voitu juurikaan toteuttaa samasta syystä. Ryhmämuotoisiin tapahtumiin päästiin ajoittain osallistumaan kokoontumisrajoitusten välillä helpottuessa.

Koronan toinen aalto rajoitti helmikuussa perinteisten ystävänäpäivätapahtumien järjestämistä. Tapahtumia, joita järjesti kolme osastoa, pystyttiin järjestämään ulkona tai viemällä ystävänäpäivätervehdyksiä postilaitoihin ja toimittamalla paketteja palvelutaloihin eteenpäin jaettavaksi.

Verkossa tapahtuviin kohtaamisiin, kuten valtakunnalliseen Varttuneiden kohtaamispaikkaan ei ollut kiinnostusta. Digivalmennusta tarjottiin yhteistyössä Napapiirin Omaishoitajayhdistyksen kanssa. Osallistujia oli 6.

Vapaaehtoisia kannustettiin osallistumaan valtakunnallisiin verkossa toteutettaviin koulutuksiin. Järjestettiin ystävätoiminnan peruskurssi verkon välityksellä johon osallistui 6 kiinnostunutta. Lähikoulutuksiin ei korona-

rajoituksista johtuen ollut halukkuutta. Yhden osaston vapaaehtoinen perehdytettiin sähköiseen ystävänävälitykseen. Piiritoimistolla harjoitteluaan suorittavat sosiaalityön opiskelijat osallistuivat paikallisosaston ystävätoiminnan peruskurssille.

Vastuuvapaaehtoisia tuettiin Teams-tapaamisten avulla kerran kuukaudessa. Tapauksia oli 7 ja niihin osallistui 5–7. Tapaukset mahdollistivat kokemusten ja tiedon vaihdon sekä ajankohtaisten asioiden tiedottamisen. Tavoitteena oli samalla ylläpitää ystävätoiminnan merkityksellisyyttä koronarajoitusten aiheuttamasta lamaanuksesta huolimatta.

Monimuotoisen ystävätoiminnan vapaaehtoisille järjestettiin virkistäytymis- ja koulutuspäivä, Ruskatapaaminen, Rovaniemellä syyskuussa rajoitusten salliessa yleisötilaisuudet. Tapahtumaan osallistui seitsemästä osastosta 49 vapaaehtoista. Vapaaehtoiset edustivat ystävätoimintaa, ruoka-aputoimintaa ja monikulttuurista ystävätoimintaa. Ystävätoiminnan kehittämishankkeen, Kohdataan kylillä ja keskuksissa, Nuorten Kaveritaitoja- hankkeen toimintamallit sekä Monikulttuurisuustoiminta esiteltiin tapahtumassa.

Ystävien ruskatapahtuma järjestettiin Rovaniemellä koronan vuoksi hieman sovellettuuna

Osastojen vastuuvapaaehtoisille järjestettiin loppuvuodesta LähiTapiolan tuella lähitapaaminen virkistäytymisen ja suunnittelun merkeissä omalla paikkakunnalla. Tapaaminen järjestyi kahdeksalla paikkakunnalla ja niihin osallistui 45 vapaaehtoista, jotka koordinoivat osastoissa ystävätoimintaa. Neljän osaston kanssa tapaaminen siirtyi koronarajoitusten johdosta vuodelle 2022.

Suunnitellut joulukahvilat yksin joulua vietävälle ja seuraa kaipaaville jouduttiin perumaan koronatilanteen vuoksi. Näitä oli suunniteltu neljällä paikkakunnalla.

Hyvä joulumieli lahjakorttien jako vähävaraisille lapsiperheille organisoitiin yhteistyössä Mannerheimin lastensuojeluliiton Lapin piirin kanssa. 70 € arvoisia kortteja jaettiin yhteensä 1934 kpl. Jako toteutettiin pääosin yhteistyökumppaneiden (kunnat ja seurakunnat) välityksellä. Neljällä paikkakunnalla vapaaehtoiset osallistuivat lahjakorttien jakamiseen.

3.3.2 Monikulttuurisuustoiminta

Lapin piirissä toimiva monikulttuurisuustoiminnan kehittäjä on osittain STEA:n rahoituksella palkattu työntekijä. Monikulttuurisuustoiminnan kehittäjä toimii kotoutumisen ja monikulttuurisen toiminnan sekä paperittomiin liittyvän toiminnan tukena niin osastoissa kuin kunnissakin Lapin alueella. SPR Lapin piirissä tehtävässä on toiminut sijainen elokuusta 2019 lähtien. Helmikuussa 2021 tehtävässä toiminut sijainen siirtyi muihin tehtäviin, ja uusi sijainen aloitti tehtävässä elokuussa 2021. Monikulttuurisuustoiminta Lapin piirissä keskittyi lähinnä Kemien, Tornion ja Rovaniemen alueelle.

Koronaepidemia heijastui toimintaan myös vuonna 2021. Alkuvuodesta käynnistyi Rasisminvastaisen viikon suunnittelu, joka toteutui etäyhteyksin. Rasisminvastaisen viikon kampanjasuunnittelusta on muodostunut perinne Lapin suurissa kunnissa Rovaniemellä, Kemissä ja Torniossa. Viikkoa on suunniteltu vakiintuneiden yhteistyöverkostojen voimin. Tammikuussa 2021 oli lisäksi infotapaaminen kampanjasta osastoille Teamsin kautta. Info-iltaan osallistui yhteensä viisi henkeä eri puolilta Lappia. Rovaniemen osaston vapaaehtoinen Nina Ekonoja esitteli tapaamisessa opinnäytetyönään valmistuneen oppaan "Enemmän ja näkyvämmän verkoston voimalla- Opas paikallisosastoille rasisminvastaisen viikon kampanjaan". Opas on ollut valtakunnallisesti jaossa Rednetissä Rasisminvastaisen viikon alla.

Itse kampanja toteutettiin myös some-kampanjana vallitsevien olosuhteiden vuoksi.

Kemissä käynnistyi kesäkuussa nuorten vertaisryhmä Toivola-Luotola-Setlementin Aito-hankkeen ja Meri-Lapin osaston yhteistyönä. Nuoret edustavat useita eri kansallisuuksia Ryhmää ohjasi Aito-hankkeen ja Meri-Lapin osaston tukemana kaksi vertaisohjaajaa, jotka järjestivät ryhmän nuorille yhteistä ohjelmaa. Ryhmässä pelattiin monenlaisia pelejä, osallistuttiin ryhmäytymisleikkeihin, kuunneltiin musiikkia, tanssittiin ja keskusteltiin nuorten esille ottamista asioista. Keskimääräinen kävijämäärä ryhmässä oli kesä-joulukuun aikana noin 12 nuorta/kokoontumiskerta. Ryhmän toiminta vakiintui loppuvuoden aikana ja ryhmään syntyi yhteisöllinen, positiivinen ja kannustava ilmapiiri.

Rovaniemen osaston monikulttuurista toimintaa vaikeutti vaihteleva koronatilanne. Keväällä toiminta oli lähinnä etätapoamisten varassa. Syyspuolella Rovaniemen osaston monikulttuurisuustoiminnan vapaaehtoiset kävivät tutustumassa Rovaniemen vastaanottokeskuksen toimintaan. Osaston ja vastaanottokeskuksen yhteistyöstä käytiin keskustelua ja joitakin osaston vapaaehtoisia oli vapaaehtoisina kahvio-illoissa vastaanottokeskuksen asukkaille. Syyspuolella aloitti toimintansa myös Suomi-kerho, johon toivottiin kävijöitä muun muassa vastaanottokeskukselta. Alkuun kerholaisia tulikin muutamia, mutta syksyn mittaan kerholaisista kävi kato. Rovaniemen osaston monikulttuurisuustoiminnassa oli lisäksi kolme sosiaalisen opiskelijaa tekemässä vapaaehtoistyön harjoittelua Lapin yliopistolta.

Tornion osastossa käynnistyi syyspuolella koronatauon jälkeen Henry's Angels-toimintaryhmä.

Koulutuksia toteutui syksyllä kaksi: Kotoutumisen tukena- ja Arjen Apu-koulutukset. Paperittomat-koulutuksesta kiinnostuneita ohjattiin syksyllä Oulun piirin Teams-koulutukseen, Rovaniemeltä osallistujia oli neljä henkilöä.

Vapaaehtoisille oli tarkoitus järjestää virkistysretki Tornion joulumarkkinoille yhdessä Oulun piirin monikulttuurisuusvapaaehtoisten kanssa, mutta retki peruttiin vaikeutuneen koronatilanteen vuoksi.

3.5 Lapin piirin vastaanottokeskukset

Lapin piirillä oli vuonna 2021 enää yksi vastaanottokeskus Rovaniemellä. Vastaanottokeskus on Suomen Punaisen Ristin Lapin piirin ylläpitämä odotusajan keskus. Keskus on tarkoitettu aikuisille turvapaikanhakijoille ja lapsiperheille. Rovaniemen vastaanottokeskus on sekä hajautetun mallin että laitosmallin yhdistelmiä, jonka toimisto- ja toimintatilat sijaitsevat erillään asiakkaiden asuinhuoneistoista.

Suurimmat haasteet asiakastyön osalta toimintavuoden aikana olivat ennen kaikkea asiakkaiden jaksamisen tukeminen. Pitkiksi venyneet prosessit, traumaattisten kokemusten vaikutukset sekä yleinen toivottomuus aiheuttivat asiakkaissa monenlaista oireilua. Henkilöstön osalta toimintavuotta leimasi hyvin vahvasti haastavan asiakastyön lisäksi epävarmuus työn jatkumisesta.

Työkyvyn parantamiseksi vastaanottokeskuksissa koko henkilökunnalle järjestettiin työhöjasta, työyhteisön kehittämiseen liittyviä kokouksia ja työhyvinvointipäiviä, sekä virkistyspäivät.

Rovaniemen vastaanottokeskuksesta on tehty tarkempi erillinen toimintakertomus, mikä liitetään osaksi piirin toimintakertomusta

HANKKEET

4.1. Kohdataan kylillä ja keskuksissa -hanke 2021

Kohdataan kylillä ja keskuksissa 2018–2021 on Ikäinstituutin ja Vallin koordinoiman Elämänote -ohjelman osahanke. Elämänote on ikäihmisten osallisuuden lisäämiseen tähtäävä ohjelma, jossa on mukana 20 hanketta. Rahoittajana on STEA:n kautta Veikkaus. Kohdataan kylillä ja keskuksissa on valtakunnallinen, Punaisen Ristin keskuustoimiston koordinoima ystävätoiminnan kehittämishanke. Hanketta on toteutettu Lapin, Turunmaan ja Länsi-Suomen piirien alueella. Hankkeessa on kehitetty toimin-

tamalleja, joiden avulla ystävätoimintaa voidaan kehittää valtakunnallisesti. Hankkeen päätavoitteena on ikääntyneiden yksinäisyyden vähentäminen, osallisuuden lisääminen ja sosiaalisen hyvinvoinnin lisääminen sekä selviytymiskyvyn vahvistaminen arjessa ja arjen häiriötilanteissa. Tavoitteena on tavoittaa tukea tarvitsevia ja lisätä hyvinvointia kehittämällä löytävää ystävätoimintaa ja vahvistamalla yhteisöllisyyttä verkostomaisella työllä. Lapin piirissä pääpaino on ollut kynnyksettömien, avoimien kohtaamispaikkojen luomisella yhdessä paikkakunnan muiden yhdistysten, toimijoiden ja kunnan kanssa. Hanke jatkuu Lapin piirissä toukokuun 2022 loppuun saakka.

Vuosien 2018–2021 hankepaikkakunniksi oli valittu Kemijärvi, Kittilä, Posio, Pello, Salla, Savukoski, Sodankylä ja Ylitornio sekä Oulun piiristä Pudasjärvi. Näistä kuudella paikkakunnalla, Kemijärvi, Kittilä, Posio, Pello, Pudasjärvi ja Salla, kohtaamispaikkojen käynnistämistä ja ylläpitoa jatkettiin vuoden 2021 aikana. Muilla suunnitelluilla paikkakunnilla kohtaamispaikkatoiminnan kehittämisessä haasteiksi osoittautui osittain koronarajoitukset, jotka estivät yhteistyöpalaverit eri toimijoiden kesken ja osittain olemassa olevien vapaaehtoisten määrän vähäisyys. Uusien vapaaehtoisten rekrytointiin ei voitu myöskään tehokkaasti panostaa. Näiden paikkakuntien asemasta toimintaa kehitettiin Enontekiöllä, Inarissa, Kemi/Keminmaalla ja Oulun piirin alueella Taivalkoskella joissa toiminnalle oli kysyntää.

Sallassa jatkoi kolme kylää kohtaamispaikka-toimintaa, joissa kokoonnuttiin kerran kuukaudessa. Salmivaaran kohtaamispaikassa päädyttiin lisäämään kylän asukkaiden tietoutta kutsumalla kohtaamispaikkaan paikallisia asiantuntijoita (kuten sosiaalitoimi tai pankki) vieraisi kertomaan toiminnastaan paikkakunnalla. Osallistujia on ollut 10–15. Hautajärvellä päädyttiin yhteisöllisyyden lisäämiseen ja kohtaamispaikoissa aloitettiin kerran kuukaudessa bingon pelaaminen. Osallistujia on ollut 10–12. Kellosoelässä kohtaamispaikoissa on keskitytty virikkeelliseen toimintaan kuten elokuviin, ulkoiluun ja liikuntaan. Osallistujia on ollut 8–10.

Pellossa kohtaamispaikan asemasta tehtiin yhteistyötä Länsi-Pohjan Omaishoitajayhdistys ry ja Lapin Muistiyhdistyksen ry kanssa. Yhteistyössä järjestettiin pienkeräys, jonka tuotolla hankittiin neljä tablettitietokonetta. Pellossa koulutettiin vapaaehtoisia digilaitteiden käyttöön. Laitteet ovat lainattavissa kirjaston kautta. Verkkovälitteiseen toimintaan siirtyminen on haasteellista osaksi ennakoasenteista johtuen ja ettei kaikille laitteet ole ennestään tuttuja. Verkkovälitteistä toimintaa ja digilaitteiden hyödyntämistä päätettiin jatkossa kehittää osana ystävätoimintaa. Pellossa lautapeli-kerho aloitti toiminnan. Kerho on suunnattu ikäihmisille, kehitysvammaisille ja mielen-terveyskuntoutujille.

Yhteistyössä Napapiirin omaishoitajayhdistyksen kanssa järjestettiin digikaveri- koulutus Digi haltuun -materiaalia käyttäen vapaaehtoisille Rovaniemellä. Koulutuksessa käytiin läpi toiminnan tavoitteita ja käytäntöjä digilaitteiden lisäksi. Koulutuksen jälkeen vapaaehtoiset voivat antaa henkilökohtaista ohjausta ikäihmisille digilaitteiden kanssa ja toimia tukena digilaitteiden käytössä. Koulutukseen osallistui 6 henkilöä.

Vooler- sovelluksen, joka on etäpalveluiden tekemiseen suunniteltu video- ja äänipuhelupalvelu, käyttöä ideoitii ja suunnitelmassa oli järjestää mielekästä ajankulua ikäihmisille etätoteutuksena kuten bingoa, yhteislaulu- ja jumppahetkiä. Vooler-sovelluksen kautta olisi helppoa kohdata verkossa ja järjestää yhteistä viriketoimintaa usealle henkilölle samaan aikaan. Etänä ja verkossa tapahtuva ryhmätoiminta ei kuitenkaan saanut yhteistyökumppaneita ja vapaaehtoisia innostumaan asiasta. Myös kohderyhmä koki etäyhteydellä tapahtuvan toiminnan vieraaksi. Vooler – sovelluksen käytöstä päätettiin luopua vähäisen kiinnostuksen vuoksi.

Jaksaminen oli koetuksella koronan keskellä usealla ja yksinäisyys nähtiin suurena uhkana etenkin ikääntyville henkilöille. Mielenhyvinvointiin ja jaksamiseen jokainen voi vaikuttaa itse tekemillään valinnoilla. Työkaluja jaksamiseen kokeiltiin verkkovälitteisenä toimintana Mielen hyvinvoinnin-ryhmässä, johon osallistui 4 vapaaehtoista. Keskustelu toisten kanssa koettiin voimaannuttavana, mutta aihealueena mielen-

hyvinvointi koettiin haasteelliseksi. Toiminta koettiin positiiviseksi kokemukseksi, mutta innokkuutta ryhmän vetäjäksi verkon välityksellä ei löytynyt.

Inarissa kunnassa jatkettiin yhteistyötä seurakunnan ja kunnan kanssa tavoitteena kiertävän ystävätoiminnan kehittäminen ja käynnistäminen Inarin kunnan alueella. Edellisenä vuonna aloitettu ulkona toteutettava Luontopolku -toiminta koettiin tarpeelliseksi jatkaa. Koronatilanteen pahentuessa myös ulkona tapahtuva toiminta keskeytyi. Yhteistyössä Inarin osaston kanssa järjestetyssä rekrytointitapahtumassa paikallisosaston toimintaan lähti mukaan 6 uutta vapaaehtoista, joista 3 ystävätoimintaan. Ivalossa suunniteltiin ystävätoiminnan ja henkisen tuen peruskurssien järjestämistä, mutta koronatilanteesta johtuen kurssien järjestäminen siirtyi seuraavalle vuodelle.

Inarin osaston terveystieteen ja Inarin seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettiin kiertävä terveystiete diakoniapiirissä. Kiertävän terveystieteen avulla on tarkoitus viestiä terveystietoutta eteenpäin ja tavoittaa niitä ihmisiä, joita ei muuten tavoitettaisi. Yhteistyötä diakoniatyön ja kunnan kanssa kehitetään osana ystävätoimintaa hankkeen jälkeen.

Kittilässä on järjestetty sekä kirkonkylällä että Kaukosessa auttajakurssit. Vastaava tapahtuma oli suunnitteilla Kelontekemään, mutta koronatilanteesta johtuen se siirrettiin. Defibrillaattorin käytön perehdytys ja arjen turvallisuuteen liittyvät tietoiskut sovitettiin järjestettäväksi seuraavan vuoden alussa (2022).

Kuva Marianne Sarre

Auttajakurssi Kaukosen kylällä Kittilässä

Enontekiöllä Hetassa, Peltovuomassa ja Karesuvannolla on järjestetty tietoisuuden arjen turvallisuuteen liittyen. Enontekiöllä nousi tarve Ystävätoiminnan peruskurssille, joka on sovittu järjestettäväksi seuraavan vuoden (2022) puolella kolmessa kylässä (Karesuvanto, Hetta ja Peltovuoma).

Kuva Marianne Sarre

Turvallisuusämpärit Peltovuomassa Enontekiöllä

Savukoski-Pelkosenniemiellä ei kohtaamispaikalle ollut tarvetta. Alueella päätettiin järjestää kohtaamispaikan sijaan tapahtumat. Savukoskella tehtiin tutustumisretki Martin kylän entiselle koululle. Siellä tarjotaan kotihoitoa ikäihmisille ja se koettiin kiinnostavaksi tutustumiskohteeksi. Kunnan kotipalvelun kanssa tehtiin yhteistyötä ja saatiin tapahtumaan mukaan 10 ikäihmistä. Pelkosenniemiellä tarjottiin tutustumisretki Pyhätunturin Luontokeskukseen kohdennettuna erityisesti niille ikääntyneille, jotka harvoin pääsevät osallistumaan tapahtumiin. Tässäkin tehtiin yhteistyötä kotipalvelun kanssa. Osallistujia oli 10.

Posiolla kohtaamispaikkatoiminta on jatkunut yhteistyönä Koillismaan Omaiset ja Läheiset ry, Eläkeliiton Posion yhdistys, Posion Sydänyhdistys ry, Lapin Muistiyhdistys ry ja Coronarian kanssa. Joka toinen viikko Posion Pirtillä kokoontuvassa ryhmässä tavoitettiin keskimäärin 10–25 ikäihmistä. Aihepiirinä olivat ikääntymiseen liittyvät ajankohtaiset asiat ja virkistäytyminen. Jokainen toimija vastasi vuorollaan päivän ohjelmasta. Toiminta jää osaksi Posion osaston ystävätoimintaa.

Riksapyyrötoiminta käynnistettiin Meri-Lapin ja Sallan osastoissa sekä Oulun piirin alueella Pudasjärven ja Taivalkosken osastoissa. Oulun piirin osastoissa kokeiltiin yhden riksapyyrön yhteiskäyttöä kahden osaston välillä. Riksapyyrötoimintaa varten vapaaehtoisten koulutukseen on sisällytetty ystävätoiminnan ja Liikenneturvan osuus. Riksapyyrötoimintaan on koulutettu 17 riksapyyrökapteenia ja 18 luotsia. Riksapyyrökapteenit ovat Pyöräliiton kouluttamia ja heillä on mahdollisuus kouluttaa riksapyyröluotseja. Riksapyyrötoimintaa on tuotu esille kohdepaikkakuntien eri yhteistyökumppaneille ja paikallisille toimijoille sekä lisäksi toimintaa on esitelty eri tapahtumissa kohdepaikkakunnilla. Tapahtumissa on tavattu lukuisa määrä toiminnasta kiinnostuneita ihmisiä. Etenkin työikäiset ovat kiinnostuneita riksapyyrötoiminnasta, jossa auttaessaan muita voi samalla ylläpitää omaa kuntoaan. Ikäihmiset, joilla liikuntakyky on alentunut, näkevät toiminnan uutena mahdollisuutena ulkoiluun, päästä mukaan tapahtumiin ja laajentaa elämänpiiriään helpolla tavalla. Toiminta lisää sosiaalisuutta ja hyvinvointia sekä parantaa toimintakykyä niin mukaan lähteneille vapaaehtoisille kuin kyyditettäville ikäihmisille. Riksapyyrötoiminta oli esillä myös Elämänote -ohjelman toimintamalli esittelyssä.

Haastavien asioiden puheeksi ottaminen -koulutus järjestettiin verkkovälitteisesti ystävätoiminnan vapaaehtoisille yhteistyössä Länsi-Suomen piirin kanssa. Koulutukseen osallistui 14 ystävätoiminnan vapaaehtoista eri puolelta Suomea.

Vuonna 2021 Lapin piirin alueella hankkeessa on ollut mukana eri tehtävissä 65 vapaaehtoista ja hankkeessa on tavattu yli 600 ikäihmistä hankkeen kohtaamispaikoissa – ja tapahtumissa. Yhteistyötä on tehty 42 eri yhteistyökumppanin kanssa (seurakunnat, kyläyhdistykset, paikallisosastot, Martat, Lionsit, Pyöräliitto, Eläkeläisyhdistykset, Metsästysseurat, Omaishoitajayhdistykset, Muistiyhdistykset, paikalliset muut hankkeet, kunnat, metsästysseurat ja SamiSoster).

4.2. Kaveritaitoja nuorille -hanke

Suomen Punaisen Ristin keskustoimiston koordinoimaa kolmivuotista Kaveritaitoja nuorille -hanketta toteutettiin vuonna 2021 Lapin, Oulun, Länsi-Suomen, Savo-Karjalan ja Kaakkois-Suomen piireissä. Lapin piirille hankevuosi oli ensimmäinen. Hankkeen kohderyhmä ovat 13–28-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset, ja sen tavoitteena on vastata nuorten kokemuksen yksinäisyyden luomaan isoon haasteeseen kehittämällä työkaluja nuorten kaveritaitojen vahvistamiseen sekä uusia toimintamalleja nuorten väliseen ystävällyntöön.

Keväällä Lapissa järjestettiin verkon välityksellä ystävällyntötoiminnan peruskurssi ystäväksi nuorelle erityispainotuksella, ja huhtikuussa koulutetut vapaaehtoiset aloittivat yläkouluikäisille yksinäisyyttä kokeville nuorille suunnatun ryhmätöiminnan. Kohderyhmän tavoittaminen oli haastavaa huolimatta yhteistyöstä kunnallisen nuorisotyön kanssa, ja ryhmä kokoontui vain pari kertaa.

Syksyllä hankkeeseen saatiin mukaan aiempien vapaaehtoisten lisäksi vapaaehtoistyön harjoittelijoita Lapin yliopiston sosiaalityön koulutusohjelmasta. He kävivät ystävällyntötoiminnan peruskurssin Rovaniemellä tai verkossa. Uusien ja aiempien nuorten vapaaehtoisten yhteistyönä saatiin lokakuussa koulujen syysloman jälkeen aloitettua nuorten ystäväryhmä 16–25-vuotiaille. Ryhmään osallistuneet nuoret kokivat erityisen mieluisana sen, että ryhmänvetäjät olivat vertaisia eli itsekkin noin parikymppisiä nuoria. Lokakuun lopussa järjestettiin yhteistyössä Oulun piirin yhteinen ystäväleiri nuorille Kajaanissa. Leirille ilmoittautui 10, joista yksi peruutti viime hetkellä. Leirillä käsiteltiin nuorten hyvinvointiin ja ihmisuhteisiin liittyviä teemoja, minkä lisäksi kerrottiin Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminnasta ja hankkeesta kehitetystä Kaveritaitoja-ohjelmasta. Leirille osallistui Lapista kaksi nuorta, jotka löysivät mukaan somen ja verkostoyhteistyön kautta. Marraskuussa hanke järjesti verkossa nuorten näkökulmaa painottavan valtakunnallisen ystävävälittäjäkoulutuksen, johon osallistui neljä uutta ystävävälittäjää.

Yhteistyössä verkkoystävällyntötoiminnan hankkeen kanssa kokeiltiin toistensa lähellä asuvan nuoren verkkoystävällyntöparin poluttamista kasvokkaiseen ystävällyntöön, mikä sujui hyvin luontevasti. Kyseistä ystäväparia haastateltiin vuoden lopussa Avun maailma-lehden helmikuun 2022 numeroon. Lapin alueella ja piirin sisällä nuorten ystävätoiminnalle tavoiteltiin näkyvyyttä someaktiivisuudella ja nuorten parissa toimivien verkostoihin ja työkokouksiin osallistumalla sekä sähköpostitiedottamisella. Lisäksi hankkeen vapaaehtoisista kaksi lähti syksyn ajaksi mukaan Rovaniemen osaston ystävävällyntöön, missä he auttoivat purkamaan resurssipulasta syntyntä ruuhkaa.

Lukuja:

- koulutettuja vapaaehtoisia 10
(joista 3 muiden piirien alueelta)
- toimintaan osallistuneita nuoria 20
(joista 7 Oulun piirin alueelta)

Kuva Nina Ekonoja

Nuorten ystäväleiri Kajaanissa

4.3 Eteenpäin – itsenäistymisen tukea digitaalisesti kasvukeskuksiin -hanke

Nuorten Turvatalojen koordinoima ja Länsi-Suomen piirin sekä Vamos Rovaniemen ja Jyväskylän kanssa toteutettava, Nuorten Turvatalojen luomaa itsenäistymisen tuen valtakunnalliseksi kehittävä Eteenpäin-hanke starttasi maaliskuussa 2021. Hankkeessa yhdistyvät kolmen erilaisen organisaation, Suomen Punaisen Ristin järjestötoiminnan ja laitoksen sekä ulkopuolisen yhteistyötöimijän resurssit ja toimintakulttuurit. Lapin piiriltä hankkeessa työskentelee vapaaehtoistoiminnan kehittäjä, jonka työnkuva siinä on kehittää vapaaehtoista tukikummitoimintaa itsenäistyville nuorille piirien ja paikallisosastojen näkökulmasta ja niiden toimintaan sopivaksi. Hänen paikallisena työparinaan on Vamos Rovaniemen valmentaja, joka puolestaan kehittää ammatillaisen tarjontaa tukea nuorelle.

Hankkeen aluksi järjestettiin toukokuussa kohderyhmälle suunnattu pop up -infotilaisuus Kauppakeskus Revontuleessa nuorisotiedotuspisteen yhteydessä. Lisäksi Vamoksen asiakasnuorten kanssa järjestettiin ryhmävalmennuksen pilottiryhmä, jossa kehitettiin myöhemmin toteutettavaa ryhmämuotoista valmennusta hankkeen kohderyhmään kuuluville nuorille.

Syksyn aikana järjestettiin yksi paikallinen tukikummitoimintakoulutus 16.9. Rovaniemellä, minkä lisäksi markkinoitiin 6.10. järjestettyä valtakunnallista verkkokoulutusta, jossa toisena kouluttajana oli Lapin piirin työntekijä. Tukikummitoimintakoulutus on täydennyskoulutus, jonka osallistujilta edellytetään pohjakoulutuksena ystävätoiminnan peruskurssia. Hankkeen tavoitteista ja toiminnasta tiedotettiin laajasti sähköpostitse alueen nuorten parissa toimivaa ammatillisverkostoa. Tukikummitoimintaan lähteneitä vapaaehtoisia ohjattiin mukaan osastotoimintaan. Syksyn aikana ei vielä yhdistetty nuori-tukikummi-pareja, mutta kaksi tukikummitoimintakoulutuksen käynnyttä nuorta aikuista toimi ryhmävalmennuksen vertaisohjaajina yhdessä Vamoksen valmentajan kanssa.

Lisäksi Lapin piirin työntekijä oli mukana kehittämässä Nuorten Turvatalojen luomaa itsenäistymisen tuen valtakunnallista somekanavaa eli @uudenalussa Instagram-tiliä sekä tuottamassa sinne sisältöä. Piirimme näkökulmasta on tärkeää, että pohjoisen ja haja-asutusalueiden nuorten näkökulma ja alueellinen erityisyys muistetaan ottaa huomioon valtakunnallista tukimuotoa kehitettäessä.

Lukuja:

- koulutettuja vapaaehtoisia 4,
- vapaaehtoisten järjestämässä toiminnassa mukana nuoria 5.

4.4 Ruoka-apua laajemmalle ja tehokkaammin yhä useamman auttamiseksi –hanke 2021

Hankkeen tavoitteena oli ruoka-apun jatkuminen Suomen Punaisen Ristin paikallisosastoissa ja laajentaa sekä kehittää toimintaa. Tavoitteena oli myös alueellisen verkostotyön tiivistäminen mahdollisuuksien mukaan. Hankkeen yhtenä pääpainona oli ruoka-aputoiminnan ja siihen liittyvän vapaaehtoistyön järjestäminen.

Pitkittynyt korona tilanne asetti ruoka-aputoiminnalle haasteita myös vuonna 2021. Alueelliset hygienia- ja turvallisuusohjeet muuttuivat usein ja vapaaehtoisten vastuulle jäi asiakkaiden ohjaaminen uusien ohjeiden osalta. Tiukentuneet rajoitukset siirsivät toiminnan melkein kaikissa paikallisosastoissa ulos ja ruoanjakaminen tapahtui valmiiksi pakattuina ruokakasseina tai ateria-annoksina. Viikoittain muuttuneet ohjeet ja rajoitukset vaikuttivat siihen, että ruoka-aputoiminnan tapoja jouduttiin usein muuttamaan ja kehittämään nopeastikin uusia tapoja toiminnan jatkumiseksi. Osallistavaa toimintaa ei juurikaan voitu rajoitusten vuoksi järjestää. Toimenpiteiden turvin toimintaa kuitenkin pystyttiin jatkamaan.

Ruoanhakijoiden määrä pysyi melko lailla samana kuin aikaisempina vuosina, mutta hakijoiden kertoman mukaan osalla taloudelliset ongelmat olivat lisääntyneet, ja tämän myötä ruoka-avun tarve kasvoi. Hävikkiruuan määrässä näkyi vähenemistä loppu vuoden aikana.

Jo aikaisempaan hankekauteen aloitettu ruoankuljettaminen riskiryhmäläisille tai muuten haastavassa tilanteessa oleville henkilöille jatkui osassa osastoissa vapaaehtoisien tekemänä.

Ruoka-apua jaettiin 7 paikallisosastossa. Jakokertoja oli vuoden aikana 263, joissa vapaaehtoiset tekivät yli 8000 työtuntia. Ruokajaossa käyneitä talouksia oli 7565. Punaisen Ristin omia vapaaehtoisia toiminnassa mukana oli 65 ja yhteistyötahojen vapaaehtoisia 25, yhteensä toiminnassa mukana oli siis 90 vapaaehtoista. Uusia vapaaehtoisia vuoden aikana toimintaan tuli 7, joista muutama oli aikaisemmin ruoka-avun asiakkaita. Koulutuksia ja perehdytyksiä pidettiin 8 ja niihin osallistui yhteensä 57 vapaaehtoista. Koulutukset ja perehdytykset oli suunnattu jo aikaisemmin toiminnassa mukana olleille sekä uusille vapaaehtoisille. Alati muuttuneiden koronarajoitusten takia alueellisia tilannekatsauksia pidettiin osastojen kanssa välillä viikoittain.

EU-ruokaa jaettiin lapissa 6 paikallisosastossa ja jakokertoja oli yhteensä 12. Ruokakasseja jaettiin viime vuonna pitkästi yli 2000 kappaletta. Ruokavirasto teki pistotarkastuksen Sodankylän paikallisosastoon EU-ruoan osalta. Tarkastuksessa käytiin läpi EU-ruoan osalta täytettäviä lomakkeita ja lomakkeiden sisältöä.

Kuva Riina Tikkanen

Sodankylän EU-ruokatarvikkeet valmiina jakoon

Hankkeen aikana tehtiin yhteistyötä eri verkostojen kanssa. Verkostoissa mietittiin uusia yhteistyön muotoja sekä vahvistettiin jo aikaisemmin luotuja verkostoja. Hankekauden aikana keskityttiin jo olemassa olevien ruoka-aputoiminnassa mukana olevien paikallisosastojen tukemiseen ja perehdyttämiseen.

Rovaniemellä ruoka-aputoiminta osallistui vahvasti Asunnottomien yö tapahtumaan sekä Ensi- ja turvakodin järjestämään leikitään ja lauletaan tapahtumaan. Ruokaa ja kohtaamisia hankkeen (2020) aloittama bingo ja kahvittelu toiminta jatkui Kolarissa, yhteistyökumppaniksi toiminnalle löytyi paikallinen S-market.

Lähteentien tapahtumassa tarjoiiltiin makkarakeittoa

Kuva Veli-Matti Ahlström

Lapin piiri sai joitakin isoja elintarvikelahjoituksia, ei kuitenkaan niin paljon kuin ensimmäisenä koronavuonna. Lahjoituksina tuli Unileveriltä kasvistuotteita sekä toiselta toimijalta pastaa. Keliakialiitto puolestaan lahjoitti gluteenittomia kuiva-aineita ruoka-apuun jaettavaksi. Paikalliset kaupat tekivät myös muutamia isompia lahjoituksia, usein kylläkin siitä syystä, että kylmälaitteiden kanssa oli ongelmia.

LähiTapiolan koronatuki auttoi omalta osaltaan kylmälaite hankinnoissa sekä hygieni- ja suojaruuste hankinnoissa. Tuella hankittiin myös lapin piirin alueelle kaksi tapahtumagrillia, jotka ovat kaikkien käytössä. Grillit on sijoitettu Rovaniemelle ja Kemiin.

5. LAPIN PIIRIN LUOTTAMUSELIMET, HALLINTO JA HUOMIONOSOITUKSET

5.1. Piirin hallitus

Piirin toimintaa johtaa piirin hallitus. Piirin hallitukseen kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 piirin hallituksen muuta jäsentä. Piirin hallituksen kokoonpanossa pyritään ottamaan huomioon alueellinen edustavuus, osastojen erilainen ko-ko, eri sukupuolet ja ikäryhmät sekä kokemus niin oman järjestön kuin yhteiskunnan-kin eri toimialoilta. Piirin hallituksen toimikausi on kaksi vuotta ja hallituksen jäsenistä puolet on vuosittain erovuorossa.

Vuoden 2021 vuosikokouksessa piirin hallituksen puheenjohtajaksi valittiin kaudeksi 2021–2023 Riitta Nahkiaisola Meri-Lapin osastosta ja varapuheenjohtajaksi Ville Autti Rovaniemen osastosta.

Piirin hallitukseen muut jäsenet olivat:

Pirkko Rytönen Meri-Lapin osasto
Ainomaija Rantaniemi Rovaniemen osasto
Tuije Paksuniemi Kittilän osasto
Jari Kuusiniemi Napapiirin osasto
Hanna Mattila Inarin osasto
Jenni Similä Rovaniemen osasto
Anneli Hermanoff Rovaniemen osasto
Krista Ananin Napapiirin osasto
Leinonen Aila Simon osasto
Marjala Lilja
Pelkosenniemi-Savukosken osasto
Mitronen Mikko Muonion osasto
Pääkkö Kirsi Sodankylän osasto

Piirin hallitus kokoontui vuoden 2021 aikana kuusi kertaa. Keskeisimmät hallituksen käsittelemät asiat liittyivät Lapin piirin toimintaan ja talouteen, piirin varojen sijoittamiseen ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon.

5.2. Piirin nuorisotoimikunta

Piirin nuorisotoimikuntaan kuuluivat vuonna 2021:

Viivi Karjalainen puheenjohtaja
Rovaniemen osasto
Aino Räisänen varapuheenjohtaja
Tornion osasto
Ahmad Alhamwi
Meri-Lapin osasto
Paul Utunen
Kemijärven osasto
Miia Keskinarkaus
Rovaniemen osasto
Enni Kasvi
Rovaniemen osasto
Venla Särkelä
Kemijärven osasto

5.3. Huomionosoitukset

Suomen Punaisen Ristin kultainen ansiomitali

Esa Huhtamalla Inarin osasto

Saara Kasurinen Posion osasto

Suomen Punaisen Ristin hopeinen ansiomitalia

Eeva Syväjärvi Napapiirin osasto

Helga Ylipasma Napapiirin osasto

Marjatta Granath Pellon osasto

Suomen Punaisen Ristin pronssinen ansiomitali

Tarja Lassila Rovaniemen osasto

Sanna Vielma Sodankylän osasto

Hanna Luusua Sodankylän osasto

Suomen Punaisen Ristin ansiomerkki

Milla Vedenoja Napapiirin osasto

Paula Hautala Inarin osasto

Anja-Riitta Koskenniemi Meri-Lapin osasto

Pirkko Rytönen Meri-Lapin osasto

Kaija Katajaisalo Sodankylän osasto

Kirsi Pääkkö Sodankylän osasto

Eila Sipola Sodankylän osasto

Piirin järjestöseminaarissa luovutettiin vuonna 2020 myönnetyt ansiomitalit. Oik. Pekka Koivukankalle Suomen valkoisen ruusun ritarikunnan kultaisen ansiomitalin kultaristein, Sari Hunnakolle ja Kirsti Tömäselle Punaisen Ristin hopeinen ansiomitali ja Pirkko Turuselle Punaisen Ristin pronssinen ansiomitali

Vuonna 2020 myönnetyt Punaisen Ristin kultaiset ansiomitalit luovutettiin Maija-Liisa Soikkelille ja Maria Sikiölle, Punaisen Ristin hopeinen ansiomitali Airi Kiistalalle ja Punaisen Ristin ansiomerkki Mari Hekkalalle. Kittilän osaston osastoillassa.

5.4. Lapin piirin edustukset valtakunnallisissa toimielimissä

Vuoden aikana Punaisen Ristin hallitus, piirien puheenjohtajat, piirien toiminnanjohtajat ja keskustoimiston johto ovat tavanneet kahdesti yhteisessä seminaarissa käsitellen Punaisen Ristin toimintaan liittyviä ajankohtaisia asioita.

Punaisen Ristin valtuustossa Lapin piirin edustajana on toiminut Riitta Nahkiaisola ja varaedustaja Tarja Tenhunen.

5.5. Lapin piiri työnantajana

Lapin piirin palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 25 työntekijää. Turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminnan supistaminen jatkui edelleen ja Maahanmuuttovirasto ilmoitti Rovaniemen vastaanottokeskuksen paikkamäärän alentamisesta 1.7.2021 150 paikkaan, minkä seurauksena vastaanottokeskuksesta jouduttiin irtisanomaan kaksi työntekijää.

Aiemmin käyty yhteistoimintaneuvottelu ja epävarmuus sekä Kemin yksikön lakkautuspäätös aiheuttivat vastaanottokeskusten henkilöstölle ylimääräistä kuormitusta. Työ vastaanottokeskuksessa on henkisesti kuormittavaa. Ammattitaitoisen työnohjauksen järjestäminen vastaanottokeskuksen työntekijöille on työssä jaksamisen kannalta välttämätöntä. Työntekijöille järjestettiin työnohjausta joko ryhmä- tai yksilötyönohjauksena. Vastaanottokeskusten henkilökunnalle järjestetyt valtakunnalliset koulutukset ja työntekijöiden työkokoukset ovat omalta osaltaan tukeneet työntekijöiden ammattitaidon kehittymistä ja samalla myös työssä jaksamista. Vastaanottokeskusten esimiesten työn tukemiseksi jatkettiin piirin esimiesten yhteisiä tapaamisia. Lisäksi vastaanottokeskusten esimiehet osallistuivat säännöllisesti sekä Maahanmuuttoviraston että Punaisen Ristin keskustoimiston järjestämiin tapaamisiin.

Piiritoimiston henkilökunnassa tapahtui myös vaihdoksia toiminnanjohtajan jäädessä opintovapaalle 1.2.2021 ja terveydenhuollon suunnittelija työlomalle 1.11.2021. Sijaisuusjärjestelyt vähensivät piiritoimiston henkilöresurssia yhdellä henkilötyövuodella.

Koronapandemian aiheuttaman tilanteen myötä jatkettiin piiritoimistolla osittaista etätyöskentelyä. Matkustamista oli edelleen normaalia vähemmän, vaikka lähitapaamisia lisättiin mahdollisuuksien mukaan.

Piiritoimiston työntekijät osallistuivat vuoden aikana omien ammattiryhmiensä tapaamisiin sekä työskentelivät erilaisissa yhteistyöverkostoissa, mitkä poikkeustilanteen myötä toteutettiin pääsääntöisesti etänä. Kuitenkin omien kollegoiden tapaaminen, vaikka etäyhteyksin ja työssä onnistumisten ja työn haasteiden jakaminen ovat keskeinen keino tukea työntekijöiden työssä jaksamista. Piiritoimiston työntekijöille kertyy edelleen paljon ilta- ja viikonlopputyötä, jonka vuosi työajan tasaamisesta on pidettävä jatkuvasti huolta.

Työnantaja tuki piirin työntekijöiden työkykyä kustantamalla työntekijöille liikunta- ja kulttuuriedun. Lisäksi työnantaja tuki työntekijöiden työpaikkaruokailua. Työntekijöiden työterveyspalvelut ostettiin Suomen Terveystalo Oy:ltä. Sekä vastaanottokeskukset että piiritoimisto järjestivät vuoden aikana tyky -päivät työntekijöilleen.

Jatkuvasta kiireestä ja suuresta työmäärästä sekä koronapandemian aiheuttamasta poikkeavasta tilanteesta huolimatta piiritoimiston ja vastaanottokeskusten henkilökunta suoriutui työstään tuloksekkaasti ja sitoutuneesti.

5.6. LAPIN PIIRIN TILINPÄÄTÖS 2021

Suomen Punaisen Ristin Lapin piirin vuoden 2021 tilinpäätöksessä taseen loppusumma on 5 100 291,25 euroa (5 661 734,48 euroa), josta omaa pääomaa on 4 722 358,56 euroa (4 708 428,08 euroa). Varsinaisen toiminnan tuotot olivat 3 194 199,91 euroa (5 580 086,75 euroa). Tilikauden ylijäämä oli 13 390,48 euroa (189 430,82 euroa). Edellisen vuoden tulokseen vaikutti olennaisesti siirtyminen rahoitusarvopaperien käyvän arvon arvostukseen. Piirin palveluksessa oli tilikaudella keskimäärin 32 henkilöä (51 henkilöä).

Stean rahoitus Vapaaehtoisen pelastuspalvelun koordinaatioon oli 44 000 euroa. Piirin monikulttuurisuustoiminnan tukemiseen 34 600 euroa. Kohdataan kylillä ja keskuksissa hankkeeseen saatiin vuodelle 2021 saatiin 106 208 euroa. STM Ruoka-apu avustus vuodelle 2021 oli 25 000 euroa. Lisäksi STM myönsi Lapin piirille avustusta piirin ruoka-aputoiminnan kehittämiseen vuosille 2021–2022 yhteensä 75 000 euroa, avustuspäätös saatiin loppuvuodesta, joten se kohdennetaan vuodelle 2022. Lisäksi Rovaniemen kaupunki tuki piiriä koronarokotus pisteessä olleiden työntekijöiden ja vapaaehtoisten toimintaan yhteensä 46 000 euroa.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminnasta saatu tuotto oli 2 701 071 euroa, joka oli 738 121 euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Tuotto on verotettavaa tuloa. Lapin piiri sai järjestön hallituksen myöntämän järjestötuen 97 000 euroa. Lapin piiri sai koronapandemiaan liittyvään toiminnan tukemiseen avustuksia ja lahjoituksia suoraan yrityksiltä yhteensä 10 000 euroa, joista osa käytettiin vuonna 2020 ja loput käytetään toiminnan jatkuessa vuonna 2021. Muut tuotot koostuivat piirin tekemästä sijoitustoiminnasta ja piirille tulleista lahjoituksista. Sijoitustoiminnan tuotot sisältävät sijoitusten realisoitumatonta arvonmuutosta 134 967,79 euroa.

Lapin piiri soveltaa KPL 5:2a§:n mukaista menetelmää, jossa ne rahoitusvälineet, joiden arvostaminen käypään arvoon on sallittua, arvostetaan taseessa käypään arvoon. Sijoitusomaisuus sisältää pääosin osake- ja korkorahoitussijoituksia sekä suoria osakesijoituksia ja sijoitusomaisuuden käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelman sijoitus- ja rahoitustoimintaan. Tarkemmat tiedot sijoitusomaisuudesta sekä käypään arvoon merkitsemisestä esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

5.7. ARVIO PIIRIN TALOUDEN JA TOIMINNAN KEHITYKSESTÄ

Lapin piirin jäsenmäärä oli vuoden 2021 loppussa 1926, vähennystä edellisen vuoden jäsenmäärään 38. Suomen Punaisen Ristin jäsenmäärä on ollut jo vuosien ajan laskusuunnassa. Toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten määrä vaihtelee vuosittain 1000–1500 vapaaehtoisen välillä.

Vapaaehtoistoiminta on tällä hetkellä suuressa murroksessa. Väestö ikääntyminen sekä keskittyminen taajamiin ja kaupunkeihin luo toiminnalle edelle suuria haasteita. Uudenlaiset toimintamuodot sekä digitaalisuuden mahdollistamat etätyöskentelytavat tuovat uudenlaisia kehitysnäkymiä. Koronapandemia vahditti digitaalisuuden käyttöönottoa kaikissa perinteisissä toimintamuodoissa. Vuoden aikana syntyneen kokemuksen mukaan etätyöskentelyyn siirtyminen toi mukaan paljon uusia toiminnan muotoja, mutta lisäsi samalla eriarvoistumista mitkä johtuivat digisaamisesta sekä digiyhteyksistä. Kuitenkin osa kehitetyistä etätyöskentelymenetelmistä tulevat varmaan jäämään osaksi normaalia toimintaa myös koronaepidemian jälkeen. Kuitenkin edelleen erityisesti nuorten vapaaehtoisten määrän lisääminen on yksi koko järjestömme suurista haasteista.

Järjestön tulevaisuuden turvaamiseksi nuorten mukaan saamiseen on panostettava ja löydettävä järjestössämme nuoria kiinnostavia toimintamuotoja.

Yhteiskunnassa tapahtuu myös suuria rakenteellisia muutoksia sote- ja hyvinvointialue uudistukseen. Tämänhetkessä uudistusprosessissa järjestöjen rooli on otettu paremmin huomioon kuin edellisessä. Hyvinvoinninterveyden ja turvallisuuden edistämässä Punaisella Ristillä on paljon osaamista sekä toimintaa kaikilla toiminnan tasoilla. On tärkeää olla tässä muutoksessa, jotta hyvä yhteistyö niin kuntien kuin järjestöjenkin kesken voi jatkua.

Myös piirin tekemä sijoitustoiminta rahastoihin ja osakkeisiin on varsin uutta. Asunto-osakkeisiin on sijoitettu aikaisemmin ja se on turvallinen vaihtoehto edelleen.

Piiritoimisto on omassa kiinteistössä ja sen

vuokraaminen eteenpäin tai viimekädessä myynti on mahdollinen, jos piirin taloustilanne niin edellyttää. Varallisuutta piirillä on, mutta sen tuottavammaksi saaminen on keskeisen tärkeää.

Piirinhallituksen näkemyksen mukaan on tarpeellista seuraavan yleiskokouskauden aikana tarkastella tarkemmin piirin taloutta, käsitäten kulujen osalta mm. henkilöstörakenteen tarkastelun ja toiminnan painopisteet tulevaisuudessa. Miten Lapin piirin saadaan turvattua Punaisen Ristin näkyvyys ja toiminta koko piirin alueella. Miten pystytään auttamaan huono-osaisia, vähentämään yksinäisyyden tunnetta, lisäämään ensiapu – ja auttamisvalmiutta, sekä saadaan nuoria ja uusia toimijoita mukaan toimintaan. Lisäksi tulee miettiä uusia varainhankinta muotoja ja seurata muualla tehtyjen kokeilujen tuloksia.

Syksyllä 2017 perustettiin Punainen Risti Ensiapu Oy, osakeyhtiö, joka vastaa Suomen Punaisen Ristin varainhankinnallisesta ensiapukoulutuksesta. Myös Lapin piirin järjestämä varainhankinnallinen Ensiapukoulutus siirtyi osakeyhtiön tehtäväksi. Yhtiön tuottama voitto jaetaan yhtiökokouksen päätösten mukaisesti osinkoina yhtiön omistajille. Ensiapuyhtiön toiminnan käynnistäminen, investoinnit ja uusien asiakaskontaktien rakentaminen tulevat viemään oman aikansa.

Ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavien hankkeiden merkitys on Lapin piirin toiminnassa jo nyt suuri. Ulkopuolisen rahoituksen saaminen toimintaan tulee myös jatkossa olemaan erittäin tärkeää. Järjestöjen toiminnan keskeisenä rahoittaja toiminut Veikkaus on suurten haasteiden edessä. Pelituotot vähenyvät ja jaettava avustussumma pienenee. Punainen Ristin on ollut valtakunnallisesti yksi STEA:n avustusten suurimmista saajista. Tulevaisuudessa piirin toiminnan rahoitus koostuu mitä todennäköisimmin entistä useammista, mutta volyymiltaan pienemmistä rahoituslähteistä. Punaisen Ristin hallituksen taloudellisella tuella on iso merkitys piirin taloudelle. Järjestön hallitus uudisti vuoden 2019 aikana piireille maksettavan taloustuen myöntämisperusteet, jolla on taloudelliset vaikutukset myös Lapin piirin toimintaan. On toivottavaa, että jatkossa perusteissa otetaan huomioon myös haastava toimintaympäristö, joka Lapin piirissä on mm. pitkien etäisyyksien ja harvan

asutuksen vuoksi, onhan tavoitteena turvata Suomen Punaisen Ristin toiminta koko maassa

Ukrainan konfliktin alkamisella keväällä 2022 ei ole suoraa vaikutusta vuoden 2021 tilinpäätökseen. Lapin piirillä ei ole ollut toimintaa tai sijoituksia Venäjällä tai Ukrainassa. Ukrainan kriisi tulee kuitenkin mahdollisesti vaikuttamaan Lapin piirin taloudelliseen asemaan sijoitusmarkkinoiden epävarmuuden kautta. Konfliktin vaikutukset tulevat vaikuttamaan myös olennaisesti vastaanottokeskustoiminnan laajuuteen ja siten piirin varsinaisen toiminnan tuottoihin vuonna 2022. Tilikauden päättymisen jälkeen on avattu vanhoja vastaanottokeskusten yksiköitä Kemiin ja Kemijärvelle. Rovaniemen vastaanottokeskuksen paikkamääriä on lisätty ja Rovaniemelle on myös perustettu uusi hätämajoitusyksikkö.

